

Brüssel, 30. november 2017
(OR. en)

15201/17

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0359 (COD)

JAI 1136
JUSTCIV 281
EJUSTICE 152
ECOFIN 1065
COMPET 838
EMPL 595
SOC 779
CODEC 1966

MÄRKUS

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Nõukogu

Eelmise dok nr: 9316/17

Komisjoni dok nr: 14875/16

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL
- Poliitiline mõttevahetus

I. SISSEJUHATUS

Justiits- ja siseküsimuste nõukogu (edaspidi „nõukogu“) pidas 8. ja 9. juunil 2017 esimese poliitilise mõttevahetuse direktiivi ettepaneku üle ning kinnitas põhimõtted edasiseks tööks mõne peamise küsimusega.¹

¹ Vt dok 9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833

Võttes arvesse töörühmas alates 2017. aasta juulist peetud arutelusid, on eesistujariik seisukohal, et töörühma tasandil edasiste edusammude tegemiseks on vajalik pidada poliitiline mõttevahetus nõukogus. Põhiaspektid ja -küsimused, mille jaoks on tarvis teataval määral poliitilisi suuniseid, on esitatud käesoleva märkuse II osas. Märkuse lisas esitatakse nende põhiaspektide kohta täiendavat taustteavet.

II. PÕHIASPEKTID JA POLIITILISED SUUNISED EDASISEKS TÕÖKS

A. Võlgniku elujõulisus

Nõukogul palutakse arutada, kas nad saavad leppida kokku liikmesriikide jaoks paindlikkuse suurendamises, andes neile võimaluse kehtestada siseriikliku õiguse alusel elujõulisuse test või see säilitada, tingimusel et hindamise eesmärk on arvata välja võlgnikud, kellel puuduvad väljavaated elujõulisuseks, ning et hindamist saab teha ilma võlgniku varasid kahjustamata.

Selgitus

Tehnilisel tasandil peetud aruteludest selgus, et arusaamad võlgniku elujõulisusest on üsna erinevad. Osa liikmesriike on arvamisel, et mitteelujõulistele võlgnikele juurdepääsu andmine ennetava restruktureerimise raamistikule või konkreetsete täitemeetmete peatamisele võib kahjustada võlgniku varasid ja ohustada seega võlausaldajate huvisid. Teised liikmesriigid usuvad, et kõikidel juhtudel tingimusteta juurdepääsu andmine ennetava restruktureerimise raamistikule ja konkreetsete täitemeetmete peatamisele motiveeriks võlgnikku püüdma oma ettevõtet varases etapis päästa. Eesistujariik usub, et pakutavad suunised võiksid seetõttu toimida kompromissina lahkevate seisukohtade vahel. Märge „ilma võlgniku varasid kahjustamata“ ei välista võimalust nõuda võlgnikult tema elujõulisuse tõendamist tema enda kulul.

B. Rühmadeüleline kohustamine

Nõukogu palutakse leppida kokku põhimõttes, et kui restruktureerimiskava vastuvõtmises osalevate mõjutatud osapoolte rühmi on rohkem kui üks ning mõjutatud osapoolte ühes või enamas hääletavas rühmas ei saavutata nõutavat enamust, võib restruktureerimiskava siiski kinnitada õigus- või haldusasutus, tingimusel et sellise rühmadeülese kohustamise nõuded, milles lepitakse kokku eelseisvates läbirääkimistes tehnilisel tasandil, on täidetud. See ei piira rühmade moodustamise üle tehnilisel tasandil peetavate läbirääkimiste tulemust.

Selgitus

Enamik liikmesriike üldiselt tunnistavad vajadust mehhanismi järele, mis võimaldab restruktureerimiskava kinnitamist õigus- või haldusasutuse poolt isegi siis, kui hääletavad rühmad jäävad eriarvamusele, näiteks kui restruktureerimiskava ei saa mõjutatud osapoolte ühes või enamas rühmas nõutava enamuse toetust, eeldusel et on täidetud teatavad tingimused. Samal ajal suhtub osa liikmesriike sellisesse mehhanismi ettevaatlikkusega, kuna see on nende õigussüsteemis uus ja tundmata nähtus. Et tööga tehnilisel tasandil edasi minna, on eesistujariigil seega vaja suuniseid, kas väljapakutud põhimõte võiks olla edasise töö aluseks.

C. Ausatele ettevõtjatele uue võimaluse andmine

Nõukogul palutakse arutada, kas nad saavad leppida kokku, et tuleks näha ette kuni kolmeaastane ühtlustatud maksekohustustest vabastamise periood, mille suhtes kohaldatakse piiranguid juhtudel, kui sellist maksekohustusest vabastamist või maksekohustusest vabastamise perioodi ei peeta asjakohaseks.

Selgitus

Liikmesriigid üldiselt toetavad põhimõtet, mille kohaselt antakse ausatele ettevõtjatele uus võimalus, võimaldades neile võla täielikku kustutamist ja maksejõuetuse tõttu saadud tegevuskeelu tühistamist pärast maksimaalse ajaperioodi lõppu. Selle suhtes kohaldatakse siiski tingimust, et asjakohasel juhul kasutatakse piisavaid kaitsemeetmeid ja piiranguid.

III. KOKKUVÕTE

Eesistujariik kutsub nõukogu (justiits- ja siseküsimused) üles pidama poliitilise mõttevahetuse käesoleva märkuse II osas esitatud põhimõtete üle, et kasutada neid üldise suunisenähtuse direktiivi ettepanekuga tehtava edasise töö jaoks.

TAUSTTEAVE***A. Võlgniku elujõulisus***

Direktiivi ettepanekuga kehtestatakse liikmesriikidele kohustus tagada, et võlgnikel on tõenäolise maksejõuetuse korral juurdepääs ennetava restruktureerimise raamistikule, mis võimaldab neil oma võlad või ettevõtte restruktureerida, ning saada kasu konkreetsete täitemeetmete peatamisest niiivõrd, kuivõrd selline peatamine on vajalik restruktureerimiskava üle peetavate läbirääkimiste toetamiseks. Seni töörühmas toimunud arutelud on näidanud, et valitseb laialdane toetus lähenemisviisile, millega antakse võlgnikele juurdepääs sellisele raamistikule ja konkreetsete täitemeetmete peatamisele kui ühele vahendile, mille abil aidata neil vältida finantskollapsit.

Mitu liikmesriiki väljendas siiski muret selle üle, et mitteelujõulistele võlgnikele juurdepääsu andmine sellisele ennetava restruktureerimise raamistikule või konkreetsete täitemeetmete peatamisele võib kahjustada võlgniku allesjäänud varasid ja ohustada seega võlausaldajate huvisid. Sellest tulenevalt soovivad need liikmesriigid kehtestada ennetava restruktureerimise raamistikule või konkreetsete täitemeetmete peatamisele juurdepääsu andmise eeltingimusena võlgniku elujõulisuse testi, et tagada tasakaal võlgnike huvide ja võlausaldajate huvide vahel.

Samal ajal pooldavad teised liikmesriigid võlgnikule tingimusteta juurdepääsu andmist ennetava restruktureerimise raamistikule ja konkreetsete täitemeetmete peatamisele, et motiveerida võlgnikku püüdma oma ettevõtet varases etapis päästa.

Kompromissi nende kahe erineva süsteemi vahel saaks saavutada, kui anda liikmesriikidele võimalus kehtestada siseriikliku õiguse alusel elujõulisuse test või see säilitada, tingimusel et võlgniku elujõulisust saab hinnata võlgniku varasid kahjustamata.

B. Rühmadeülese kohustamise mehhanism

Direktiivi ettepaneku kohaselt tuleks restruktureerimiskava pidada igal juhul vastuvõetuks või kinnitatuks, kui seda toetab igas mõjutatud osapoolte rühmas nõutav enamus. Rühmadeülese kohustamise mehhanismi saab kasutada, kui restruktureerimiskava ei saa igas mõjutatud osapoolte rühmas nõutavat enamust, mille tulemuseks on eriarvamusele jääv hääletav rühm.

Rühmadeülese kohustamise mehhanismi suhtes kohaldatakse mitmeid minimaalseid ühtlustatud nõudeid tagamaks, et kõikide asjaosaliste õigused oleksid asjakohaselt kaitstud. See tähendab, et kava peab saama vähemalt ühe mõjutatud osapoolte rühma toetuse ning et eriarvamusele jäänud hääletavaid rühmi ei tohi esitatud kava alusel ebaõiglaselt kahjustada. Liikmesriigid saavad samuti suurendada kava toetamiseks vajalikku rühmade miinimumarvu. Rühmadeülese kohustamise korral peab restruktureerimiskava igal juhul kinnitama õigus- või haldusasutus.

Rühmadeülese kohustamise põhimõte täiendab eduka restruktureerimise võimalust, piirates restruktureerimiskavas huvisid mitteomavate mõjutatud osapoolte võimalusi kava blokeerida. Liikmesriigid üldiselt tunnistavad vajadust sellise mehhanismi järele, kuid mitu delegatsiooni pidas küsitavaks nõuete seas absoluutse eelisõiguse reegli kavandatavat kasutamist. Peale selle tuleb märkida, et kuigi kavandatav mehhanism on osade liikmesriikide siseriiklikus süsteemis juba kasutusel, on see teiste liikmesriikide jaoks uus kontseptsioon.

Hoolimata sellest, et liikmesriikide seas näib valitsevat toetus sellele põhimõttele, sisaldab direktiivi ettepanek aspekte, mis on mõnele liikmesriigile uued ja tundmata. Sellise põhimõtte ELi tasandil kehtestamise korral on vaja rohkem paindlikkust, et võimaldada liikmesriikidel see põhimõte siseriiklikusse õigusesse asjakohaselt üle võtta.

Restruktureerimiskavade vastuvõtmist ja kinnitamist käsitlevate ühtsete miinimumeeskirjade ulatust ja sisu tuleks arutada edasi tehnilisel tasandil ning muu hulgas peaks tehniline töö keskenduma rühmade moodustamisele ja rühmadeülese kohustamise nõuetele (sealhulgas selliste nõuete laadile).

C. Ausatele ettevõtjatele uue võimaluse andmine

Üks direktiivi ettepaneku peaesmärke on tõhustada ettevõtjatele uue võimaluse andmist ELis. Selles osas kehtestatakse direktiivi ettepanekuga liikmesriikidele kohustus näha ette võimalus maksejõuetute ettevõtjate võlad siseriiklikus õiguses kindlaksmääratud aja jooksul, mis ei või olla pikem kui kolm aastat, täielikult kustutada. Peale selle tuleks näha ette, et ettevõtja maksejõuetuse tõttu määratud mis tahes tegevuskeeld kaotab kehtivuse hiljemalt maksekohustustest vabastamise perioodi lõpus.

Et vältida maksekohustustest vabastamise menetluse kuritarvitamist, antakse direktiivi ettepanekuga liikmesriikidele võimalus kehtestada teatud selgelt kindlaksmääratud juhtudel eespool nimetatud kohustusest erand, kui sellist maksekohustustest vabastamist või maksekohustustest vabastamise perioodi ei peeta asjakohaseks.

Arutelud on näidanud, et liikmesriigid üldiselt toetavad põhimõtet, mis näeb ette võlgniku võlgade täieliku kustutamise ja võlgniku maksejõuetusega seonduva mis tahes tegevuskeelu tühistamise pärast maksimaalset ajaperioodi, tingimusel et võlgnik on läbinud maksejõuetusmenetluse. Sellisel juhul kohaldatakse mõistagi tingimust, et asjakohasel juhul kasutatakse piisavaid kaitsemeetmeid ja piiranguid. Nende kaitsemeetmete ja piirangute väljatöötamiseks tuleb pidada täiendavaid arutelusid tehnilisel tasandil.